

Oponentský posudok na bakalársku prácu

Vojtěcha Veselého: Mikrohistorická sonda : osudy „agenta-chodce“ Vojtěcha Kučery

Bakalárska práca sa venuje osudom Vojtěcha Kučery, agenta-chodca, ktorý bol v roku 1955 odsúdený za velezradu a vyzvedačstvo na dvadsaťpäť rokov odňatia slobody.

Predložená práca ponúka tri verzie tohto príbehu. V prvej sa autor venuje tomu čo zaznamenala ŠtB pri vyšetrovaní Kučerovej činnosti, druhej približuje propagandistický dokumentárny film pod názvom *Agent „K“ vypovídá*, ktorý vznikol práve z Kučerovho prípadu a v treťom sa snaží o vlastnú rekonštrukciu tejto kauzy.

Ide o veľmi zaujímavu poňatú prácu, pričom vysoko vyzdvihujem autorov záujem o teoretické kontexty historického poznania a reprezentácií minulosti, aj jeho snahu pomenovať nástroje využívané v tom ktorom kontexte. Zároveň, práca je postavená na primárnom pramennom výskume, takže nejde o čisto teoretickú reflexiu. Kolega Veselý taktiež preukázal dobrú znalosť odbornej literatúry a k práci pripojil aj obrazovú prílohu.

Veľmi oceňujem aj rozhodnutie autora robiť mikrohistorickú analýzu, ktorá na rozdiel o prípadnom veľkom rozprávaní o „špiónovi“ (či „hrdinovi protikomunistického odboja“) ponúka drobnokresbu ľudského osudu. Autor dokonca pracoval aj metódou oral history. Nenapísal však nič k metodologickému rozmeru rozhovorov vedených s vnučkou pána Kučeru.

Rušivým momentom je, že niektoré údaje sa opakujú, čo je do istej miery aj dôsledok autorovho členenia práce na tri typy príbehov.

Nie som si istý, či je úplne vhodné v hlavnom texte citovať tak rozsiahlu pasáž z rozsudku (s. 15-16), ale na to existujú viaceré názory. Skôr by som odporúčal dať dokument do prílohy a v hlavnom texte skôr parafrázovať a analyzovať. Celá kapitola je postavená do veľkej miery prepisom „príbehu prokurátorov“.

s. 15 – poznámka pod čiarou – skratku ABS je potrebné pri prvom použití rozpísať.

Škoda, že autor zabudol uviesť v zozname prameňov archívny výskum, ktorý k danej téme urobil. Resp. z pohľadu historických vied sa rozhodol pre netradičný spôsob citovania.

Z môjho pohľadu bola najzaujímavejšia štvrtá a piata kapitola práce, ktorá predstavuje zhrnutie a diskusiu vyššie napísaných príbehov, resp. už vyššie spomenutú drobnokresbu napríklad vo vzťahu „Kučera a zbrane“. Autor poukazuje aj na dôležitosť pocitu autentickosti,

ktorý predstavuje jednu z najvýznamnejších výziev pre tvorcov propagandy. Otázkou však ostáva, či bežný divák vnímal film *Agent „K“* vypovída ako inscenovaný, či spomenuté propagandistické odkazy skôr nesúznili so všeobecnou atmosférou doby a vytvárali tak komplex poznania naordinovaného komunistickou politickou mocou.

Nie som si istý, čo myslel autor vetou, že príbeh bádateľov sa vlastne stáva legitimizačným nástrojom dnešného režimu (s. 44)? Ako vnímate v tomto kontexte konflikt pamät' – dejiny?

Na záver mi len ostáva konštatovať, že predložená práca spĺňa všetky predpoklady kladené na bakalársku prácu a z toho dôvodu ju odporúčam na obhajobu. Pri zvažení spomenutých pozitív aj menších nedostatkov predovšetkým technického rázu, navrhujem hodnotenie výborný (1).